## Květy Zla - Charles Baudelaire

## 1. Autor

- narodil se a umře ve Francii v Paříži
- krátce po jeho narození mu umře otec, matka jej opustí
- během svého krátkého života je nucen zúčastnit se plavby po moři
  - tam dostane inspiraci pro svoji tvorbu (Albatros)
- žil bohémský život
- provokoval tehdejší společnost, byl nepochopen

## 2. Autorský kontext

- abolutně nepochopen, dokonce stíhán
- byla označená za "Veledílo špatného vkusu"
- někteří však pomocí soukromých dopisů vyjadřovali obdiv
- velice cenzurované, nakonec zakázané
- jelikož autor používal množství metafor a symbolů bylo velice obtížné dílo přeložit do češtiny
  - poprvé se o to pokusil Jaroslav Vrchlický
    - \* nevystihl ale některé básně, jeho překlady byly překonány
- zásadní vliv na generaci Prokletí básníci
  - skupina umělců, kteří tvořili v 19. a začátkem 20. století
  - charakterističtí svým postojem k životu, pití alkoholu, drog
  - žili na okraji společnosti
  - psali o tématech, která byly ve společnosti tabu, sexuální témata, lidská zvrhlost a celková krotika společnosti, proto byly opovrhováni
  - manifestem může posloužit dílo Paula Verlaina Prokletí básníci
  - mezi další členy patřili:
    - \* Arthur Rimbaud (Iluminace), Oscar Wilde (Obraz Doriana Graye)
- mezi české Otokar Březina (spíše symbolista, Svítání na západě), Antonín Sova (impresionisa)
- inspirace E. A. Poem, byl jeho překladatel do francouzštiny, což byl romantik z USA, jeho tvorba byla v některých ohledech shodná s tou jeho
- symbolismus: reakce na realismus (zejména na naturalismus) a pozitivismus; snažil se o zachycení objektivní skutečnosti, ale zároveň proniknout pod povrch věcí, předat skutečnost prostřednictvím slova, ke kterému potřebujete vhodný klíč, abyste pochopily přenášenou proměnnou, je to něco jako pointer v C, stál naproti parnasismu (dokonalost, umění pro umění Dorian), nelze tedy předat slovy, pouze asociacemi na daný symbol

## 3. Dílo

- sbírka obsahuje na 126 básní  $(126 = 5^3 + 5^0)$
- lyrika
- směry, které se ve sbírce reflektují, naturalismus, impresionalismus, dekacence, pesimismus, ...
- tvořil ze svého nitra, vyjadřoval skrze básně své pocity, myšlenky

- únava ze společenského života, krása v ošklivosti (oxymorón), přetvářka, bezcitnost
- krásu nelze spatřit v dobru, nýbrž ve zlu
- tím se vymanil
- jeho dílo inspiruje další, Verlaine, Rimbaud, ale také Jaroslav Havlíček
- motivy lze rozdělit podle jednotlivých pasáži, jimž je přidělen ve sbírce název, celkově jich je šest
  - **Splín a ideál**: beznadějnost, melancholie, nesplněné sny
  - Pařížské obrazy: společnost Paříže
  - **Víno**: alkohol, neskutečnost
  - Květy zla: beznadějnost, temnota a zlo
  - Revolta: výsměch společnosti
  - Smrt: konec, nová naděje, vymizení
- je hlavní postavou v básních, autobiografie, blízko k romantismu on interpretoval ale krásu v uplných extrémech, ale tím, že to dováděl až do takových extrémů dokázal perfetkně vyzdvihnou onu sdělovanou myšlenky, pomocí kontrastu
- maska jako symbol přetvářky ve společnosti, Albatros, Zdechlina
- syntetizuje, zapojuje čtenářovy všechny smysly, tak, aby jej ponořil do děje
- promlouvá ke čtenářovi v metaforách, je to aktivní báseň, přímo se konfrontuje s čtenářem
- v jeho době krutě zkritizováno, nemorálné, nenáboženské, musel platit
  pokutu, avšak po jeho smrti se dílo dostalo slávy, za neopakovatelné
  postřehy z Paříže
- interpretace jednotlivých básní:
  - Albatros: albatros symbolizuje volnost když plachtí v nebesích, pán obloh, jakmile však dosedne na zem, ze neobrabaný, totéž cítil Baudelaire, když žije bohémský život, není schopen žít život prostých lidí, připadá si jako albatros v oblacích, jakmile si uvědomí tíhu reality, dluhy, kritika, utlačovanost, vnitřní bolesti, je jako ten albatros na zemi; báseň vznikla za jeho plavby z Indie
  - Žehnání: popisuje svou matku, která je nerada, že porodila takového syna, spatřujeme, jak Baudelaire vnímal lidi kolem sebe, jeho žena ho zneužívá, básník nedokáže pojmout krutost kolem něho, chválí Boží dar utrpení
  - Krása: další metaforický symbol, socha sfinx slouží jako inspirace pro básníky, které k ní přicházejí a obdivují její krásu, Baudelaire zde popisuje krásu až parnasistně, chladnou, vytříbenou, ale vyžaduje od něj askezy-odříkání a oddanost, opět motivy utrpení, které musí básník trpět pro tu krásu, snaží se ideálům krásy porozumět, báseň je celkově neutrální a melancholická
  - Ideál: symbol vysněného vzhledu, bodu, k němuž vzhlížíme, sen, snaha, ... básník srovnává lásku smyslnou, která je dle něho ohavná a lásku ideální, která je pro něho nedostupná, cituje z jiných děl růže Garvaniho (nechce), touží po lady Mackbethové (postava od Shakespeara tragická, motivy vraždy a smrti)
  - Mršina: jeho nejznámější báseň, popisuje jeho obraz nejdokonalejší lásky, paradoxně dovedl realismus k dokonalosti, spatřujeme motivy hnusu a odporu, mrtvá mršina se hýbe (což obvykle mrtvola

neděla), tepla - další rozměr básně, dozrává ovoce, fena čeká na mršinu (koloběh života), snaží se popsat estetiku hnusu, jeho fyzickou podobu - na cestě objeví mrtvolu v pokročilém stádiu rozkladu, načež jeden z procházející dvojice praví, že pokud by jeho partnerka vypadala stejně jako ta mrtvola, přec by ji miloval, absolutní láska; vyskytují se zde syntézie, imprese, smyslové vjemy - vzteklá fena, šumějící hejno larev, puch rozkládajícího se masa, líbat červi svými kusadly, prostě všechny smysly

- Podzimní zpěv: blížící se básníkova smrt, přirovnává jednotlivá roční období ke svému životi, léto - mládí, štěstí, podzim je nějaké přechodné období, ale zima to je strach, úzkost, temné období, právě nadcházející zimi se obává, ukládá proto své milé úkol až umře
- Spleen: popis hřbitova, smutný, zhrzený básník, jeho kocour symbolizuje naději, teplý bod, je unavený, loudá se nic dynamického (tiše sluch, stín zrak), vykládá si karty, chce znát svůj osud, je sám, bojí se svého osudu, snaží se celkově vystihnout jeho náladu ze života